

Welcome to Phuket Data :: ไปท่องไฟถ้อง : รถสองแถวไม้

วิวัฒนาการการสัญจรจากแรงคนสู่เครื่องยนต์นาม โ [ไฟถ้อง](#)

ย

วิวัฒนาการสัญจรไปมาของคนภูเก็ตในยุคเริ่มแรกของการสัญจรทางบกด้วยการใช้ช้างเป็นพาหนะ เมื่อมีการลากจูงจะใช้สัตว์ลาก เช่น ใช้ม้าลากเรียกว่า "แบ้เขี้ยโย (รถม้า) ย ใช้ควายหรือวัวลากเรียก "หูกเขี้ยโย และการใช้คนลากคือ "หล่างเขี้ยโย

ปี พ.ศ. ๒๔๙๐-๒๕๑๐ ยังมีการใช้เขี้ยโย(เกวียน)เทียมวัวและควายให้เห็นอยู่ เขี้ยโยของภูเก็ตไม่สวยงามเท่าของภาคเหนือและภาคอีสาน แต่มีความทนทานในการใช้งานเพื่อการบรรทุกสิ่งของในการทำนาเช่นบรรทุกกล้า ข้าวเปลือก รวงข้าว ข้าวสารถุง ไม้ฟืน ไม้เนียมใช้โดยสุภาพเพราะชาวภูเก็ตนิยมใช้รถไฟถ้อง ส่วนแบ้เขี้ยโยใช้ในเมืองภูเก็ตระหว่างบ้านบางเหนียวไปยังบ้านขันใกล้วัดจวงรังสรรค์ ไปสิ้นสุดที่เขี้ยโยบาย (ทางหลังอำมจตุยประมาณ ๑๐๐ เมตร) ถนนหนทางเดิมเป็นหลุมเป็นบ่อโคลน พระยารัษฎานุประดิษฐ์ได้ขอให้นายหัวเหมืองช่วยสร้างเสริมถนนให้รถยนต์รุ่นแรกใช้ในภูเก็ต นายหัวเหมืองได้นำข้ากรวง (ตะกรันจากการถลุงแร่ดีบุกในโรงกลวง ยังมีแทนทาลัมมูลค่าราคาสูงปนอยู่) ถมถนนในเมืองทุ่งคา โดยจงใจให้เป็นถนนชั้นดี แต่บังเอิญที่มีแทนทาลัมราคาสูงยิ่งกว่าทองถมเป็นถนนเมืองภูเก็ตให้มีค่ายิ่งกว่าถนนในตัวเมืองใด ๆ

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ สยามมกุฎราชกุมารทรงพระราชทานนามถนนสายแรกว่า ถนนเทพกระษัตรี เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๔๕๒ วันถัดไปทรงเปิดถนน ๒ สายได้พระราชทานนามว่า ถนนภูเก็ต (ใช้ตรงกับที่ทรงบันทึกในพระราชหัตถเลขา) และถนนวิจิตรสงครามเชื่อมต่อไปถึงเมืองภูเก็ตเก่าที่บ้านเกิดโฮ โ ในทง - ทุ่งทองย เมื่อภูเก็ตมีถนนจึงสะดวกที่จะสัญจรด้วยรถยนต์ทั้งรถส่วนตัวเป็นรถเก๋งและรถบรรทุกขนาดเล็กกับขนาดกลางเรียกรถลอร์รี่ ช่างได้พัฒนารถลอร์รี่ให้มีหลังคาจึงได้กลายเป็นรถไฟถ้อง ส่วนหล่างเขี้ยโยก็ลดจำนวนลง แต่ใช้รถถีบสามล้อพ่วงข้างขายเพิ่มมากขึ้น

ย หลังจากนั้นไม่นาน นายหัวรถชาวกูเกิตจึงสร้างรถไถต้องเพิ่มขึ้นเพื่อรับส่งผู้โดยสารเข้าเมืองทุ่งคาย โดยรถประเภทนี้ได้ขนส่งทางเรือผ่านต่อมาจากปีนังซึ่งมีเพียงตัวถังที่เป็นเหล็กและมีล้อให้ขับเคลื่อนที่ตัวเองเพราะยังไม่มีรถบรรทุกขนาดใหญ่บรรทุกดังปัจจุบัน ส่วนประกอบเหนือตัวถังเหล็กเป็นไม้ปูพื้นย มีเสาไม้เป็นโครงขึ้นไปถึงหลังคาย ทางขึ้นลงเป็นบันไดอยู่ด้านหลัง ใช้ไม้กระดานแผ่นใหญ่และหนาเป็นที่นั่ง ๒ แผ่นขนานไปกับตัวรถซึ่งอยู่เหนือล้อหลังไปจรดแนวหลังคนขับ ชาวได้สร้างเสริมมานั่งยาวสูงเท่าที่นั่งถาวรวางไว้กลางรถ ทำให้ที่นั่งเพิ่มมากขึ้น ใช้ [พลาสติก](#) ผืนใหญ่ม้วนติดข้างรถไว้ค้ำออกกันฝนย ชาวที่มีความสามารถได้ประดิษฐ์ไม้เสริมตกแต่งรถไถต้อง เพิ่มความสวยงามในภาพรวมให้เป็นอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น เป็นยานพาหนะที่ได้รับใช้ช่วงชนับเคลื่อนวิถีชีวิต สืบต่อถ่ายทอดวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่นมาเป็นเวลาเกือบ ๑๐๐ ปีย ผู้มาเยือนกูเกิตมีโอกาสสัมผัสเสน่ห์รถไถต้องด้วยความประทับใจตราตรึงกาลนิรันดร

หมายเหตุ

กูเกิตมี [คำยืม](#)จีนฮกเกี้ยน พัฒนาเสียงกลายพันธุ์มาเป็นภาษาถิ่นกูเกิตย เสียงจึงไม่เหมือนกับคำจีนฮกเกี้ยนในแผ่นดินพญามังกรต้นฉบับ ชาวอำเภอ [กลางออกเสียงคำยืม](#)จีนฮกเกี้ยนแตกต่างไปจากชาวในทวย และทั้ง

ชาวในทวยและชาวกลางก็ออกเสียงคำเดียวกันไม่เหมือนกับชาวทุ่งคาย ทั้งชาวทุ่งคา โ ชาวในทวย โ ชาวกลาง ก็ออกเสียงต่างกับภาษาถิ่นได้อื่น ๆ เพิ่มเข้ามาอีก เช่น ปู่ - สะคือ - ดี โ เช็ด - ปู ชาวได้อื่นออกเสียงเป็น ไป โ คือ โ ดี โ เช็ด - ปูย แต่ชาวกูเกิตออกเสียง ปูว โ ดีย โ ดีย โ แฉ็ด - ปูว

การเขียนรูปแบบคำที่นิยมกันคือพยายามให้ใกล้เคียงกับเสียงต้นแบบในแต่ละท้องถิ่นที่ใช้อยู่ แต่เพราะภาษาถิ่นกูเกิตมีระดับเสียง(วรรณยุกต์) ๘ ระดับย มากกว่าภาษากลาง ๓ ระดับ เช่นคำที่หมายถึง นา ป่า ป่า จะไม่สามารถใช้รูปแบบวรรณยุกต์ที่มีใช้อยู่กำกับคำให้ตรงระดับเสียงได้ จำเป็นต้องเขียน นา ป่า ป่า ตามรูปแบบคำภาษาไทยมาตรฐาน

รูปแบบอักษรภาษาไทย ก ข ค ง ... อ ฮย อักษรหลายตัวมีเสียงเดียวกัน เช่นเสียง ขอ-คอ มีกลุ่มอักษรที่แทนเสียง ขอ-คอ ได้คือ ข ข ค ค ม (นิยมใช้ ข กับ ค), เสียง พอ มีกลุ่มอักษร พ ภ ผ (นิยมใช้ พ กับ ผ),ย เสียง ถอ-ทอ มีกลุ่มอักษร รฐ ฑ ฒ ถ ฐ (นิยมใช้ ฑ กับ ถ)

คำ โ โฟ - ถองโ มีปัญหาในการเขียนรูปแบบคำทั้งพยางค์หน้าและพยางค์หลังย พยางค์หน้าเคยมีไ้เป็น โฟ โฟ โป โฟ ยังไม่ยุติว่าจะเขียนรูปแบบใด [พิพิธภัณฑน์เหมืองแร่กูเกิต](#)กำหนดใช้ โป; พยางค์หลังมีไ้เป็น ท่อง กับ ถองย รูปแบบคำและเสียงตรงกับเสียง ถองย พิพิธภัณฑน์เหมืองแร่กูเกิตจึงตัดสินใจใช้ โป ถองย ส่วน อบจ.กูเกิต ใช้ โฟ ถอง

ย

สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์

ปรับปรุงคำพอให้มีความ

๙ กันยายน ๒๕๕๓